

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych
oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych
(druk nr 1279)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa zmienia ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wprowadzane zmiany polegają przede wszystkim na modyfikacji zasad ustalania różnic kursowych będących, zgodnie z ustawami podatkowymi, źródłem przychodów podatników, w przypadku dodatnich różnic kursowych (albo kosztem uzyskania przychodów, w przypadku różnic ujemnych).

Podatnicy mają prawo wyboru metody ustalania różnic kursowych pomiędzy metodą podatkową (na podstawie ustaw podatkowych) albo metodą rachunkową (na podstawie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości). Zgodnie z dotychczasowym stanem prawnym podmiot, który wybrał metodę rachunkową ma obowiązek jej stosowania przez okres co najmniej trzech lat. Nowelizacja, w zakresie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, zakłada, że w sytuacji połączenia lub podziału podmiotów, jeśli podmiot przejmowany lub dzielony stosował metodę rachunkową, to nowo powstały podmiot ma prawo do rezygnacji z tej metody, niezależnie od upływu czasu jej stosowania. W takim przypadku podatnik ma obowiązek powiadomienia o rezygnacji właściwego naczelnika urzędu skarbowego, w terminie 30 dni od daty dokonanego połączenia lub podziału.

Kolejna zmiana związana z modyfikacją zasad ustalania różnic kursowych (zarówno na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jak i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) polega na doprecyzowaniu i ujednoczeniu z ustawą o rachunkowości, podatkowych zasad ustalania różnic kursowych. Zgodnie z dokonywaną nowelizacją podatnicy przy ustalaniu różnic kursowych, w przypadku sprzedaży lub kupna

walut obcych oraz otrzymania należności lub zapłaty zobowiązań, stosować będą faktycznie zastosowany kurs waluty obcej. W pozostałych przypadkach, a także gdy nie jest możliwe uwzględnienie faktycznie zastosowanego kursu waluty w danym dniu, zastosowanie znajdzie kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski.

Opiniowana ustawa zakłada także zwolnienie z podatku dochodowego Funduszu Rezerwy Demograficznej. Fundusz ten działa na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Jest państwową osobą prawną, gromadzącą środki na uzupełnianie niedoborów funduszu emerytalnego, pokrywającego wypłaty emerytur.

Pozostałe wprowadzane zmiany (w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych) mają charakter techniczno-legislacyjny i zmierzają do skreślenia odesłań do uchylonych wcześniej jednostek redakcyjnych ustawy.

Termin wejścia w życie opiniowanej ustawy został określony na dzień 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem przepisów zwalniających od podatku Fundusz Rezerwy Demograficznej, które mają wejść w życie z dniem ogłoszenia, i znaleźć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2010 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 95. posiedzeniu w dniu 1 lipca 2011 r. w oparciu o projekt Komisji Nadzwyczajnej "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji. Prace nad przedłożonym projektem prowadziła sejmowa Komisja Finansów Publicznych.

Poprawki wprowadzone przez Komisję Finansów Publicznych wprowadziły do ustawy zwolnienie od podatku dochodowego dla Funduszu Rezerwy Demograficznej.

Pozostałe poprawki Komisji Finansów Publicznych mieściły się w materii przedłożenia. Miały na celu korektę i uporządkowanie przepisów. Poprawki te przede wszystkim skreśliły zmiany związane z regulacjami dotyczącymi tzw. leasingu operacyjnego, jako odnoszące się do nieaktualnego stanu prawnego. W tym ostatnim zakresie projekt powielał bowiem rozwiązania wprowadzone do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawą z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców.

W trakcie drugiego czytania zgłoszono kolejną, jedną poprawkę. Poprawka ta, przyjęta w trzecim czytaniu, korygowała termin wejścia w życie ustawy, uwzględniając

przyjęcie założenia, zgodnie z którym zwolnienie od podatku Funduszu Rezerwy Kapitałowej następuje od 2010 r.

III. Uwagi szczegółowe

Zgodnie z dodawanym art. 6 ust. 1 pkt 12a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych zwalnia się od podatku dochodowego państwową osobę prawną jaką jest Fundusz Rezerwy Demograficznej. Przepis ten, zgodnie z art. 3 nowelizacji, ma znaleźć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2010 r.

Wątpliwości budzić może nadanie powyższej zmianie mocy wstecznej. Ze względu na charakter zmiany (korzystna dla podatnika) jak i sam podmiot objęty zwolnieniem, co do zasady, wprowadzane rozwiązanie nie budzi zastrzeżeń. Powstaje jednak pytanie o konsekwencje takiego zabiegu, dotyczące zwrotu podatku oraz ewentualnych odsetek z tego tytułu (w przypadku odprowadzenia podatku za 2010 r.).

Szymon Giderewicz
legislator